

"UKRAINIAN LABOR NEWS" Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n. Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ. Видає Стіваришене "Українських Робітничих Вістей". Передплата на рік \$4.00

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

"А ТАМ САМА СВОЛОЧ"

Ще раз і ще раз, десятий і сотий раз приходять ся нам писати про одну і ту саму справу в ріжнородних її формах, про одну і ту саму українську чорну сотню, без ріжниць її місця перебування: чи то в Канаді й Злучених Державах, чи то на еміграції в Європі, чи в старім краю. Всюди вона однакова.

До революції українська чорна сотня, будучи під обухом чорної сотні "пануючої нації", не мала змоги показати себе. Мимо волі приходило ся їй тоді грати ролю "демократки", жадаючи "національного визволення" для "свого" народу.

Нарешті прийшло "національне визволення", яке на превеликий жаль української "демократії" закінчило ся на Україні соціалним визволенням працюючих мас.

В Галичині чорна сотня не знала що робити підчас революції і поки вона опам'яталась ся, польська шляхта скопила її за горло. Щоби освободити своє горло, українська чорна сотня низько, вклонилась ся польській шляхті, поцілувала її руку і далше все пішло як по маслі. Що не руйнувала на Україні петлюрівська і петрушевичівська армія, те докінчила польська армія при допомозі знова тих самих петлюрівських та петрушевичівських недобитків.

Нині на Україні страшний голод. Засоби поживи хоч і наспівали зза границі, але їх не можна довести на місця голоду на час, бо вся транспортція зруйнована. Весь пролетарський світ кинув ся на поміч голодуючому населенню Радянських Республік. Разом з сим розпочали свою акцію поміч і буржуазні організаційні організації, перше місце між котрими займає організація Нансена. Ми не можемо закрити очей на те, що сама американська організація Гувера "Ара" дала голодуючим більше поміч, як всі робітничі організації разом взяті. Бо буржуазія має до своєї розпорядливості мільони доларів, склади поживи, одягу, кораблі, в її руках вся державна машина. Робітники мають лише свої мозолісті руки, і той гріш, одержути чий кусок хліба, який вони дають голодуючому населенню Радянських Республік, вони відривають від уст своєї нації голодний сім.

Тому працюючі маси Радянських Республік дуже цінять поміч працюючих мас цілого світа, бо знають, що ся поміч шира, що вона дана не в якомсь особистім інтересі і за ню не прийдеть ся відплачуватись ріжними концесіями.

Зовсім іннакше має ся справа з помічю буржуазних організацій. Працюючі маси Радянських Республік знають, що за своєю помічю буржуазія жадає відплати. Та голод не жде. Правителство і населення Радянських Республік годять ся дорого заплатити за буржуазну поміч, бо вона необхідна. І буржуазія ріжних країв поспішила з помічю голодуючим Радянських Республік, поспішила трохи з "добродійності", решта маючи в тім інтерес.

Що-ж робила до сєї пори українська буржуазія? Що робив той український Загал в Канаді і Америці, який знаходиться під проводом української буржуазії? Він не зробив нічого. Він зробив більше як нічого. Він шкодив збірці поміч голодуючим там, де та поміч збирала ся. Бо так його навчили його духовні і світські провідники. Ми маємо найкращий взірєць з сего в Канаді і Злучених Державах. Ті, що завісгди співають, що вони "душу й тіло положать" за "неьку Україну", не кидали навіть обглодані кістки голодуючому населенню України. Я не говорю тут про поіпів, панів, адвокатів, бізнесменів, учителів, докторів, які носять на собі назву "патріотів", а на трудящих гузик Тараса Шевченка. Я говорю про той трудовий загал, доая якого тісно звязана з трудовим, нині голодуючим, населенню України. Тоді як провідники сего загалу, оті всі вище перелічені від пола і до доктора панове, свідомо, з пімстї бажують смерті трудовому населенню України, то задурений ними український загал жадає смерті такому самому трудовому населенню України як і самі: не з пімстї, але не свідомо, во імя "неьки України". В своїм відношенню до голодуючого населення український побожний і патріотичний загал є подібний до той старенької жєнщини, яка за часів інквізиції приносила з собою поїно дров і кидала його в той костир, на яким інквізитори падали людий іншої віри і говорила: "роблю се во імя бога".

Може хтось скаже, що се тяжке оскаржене, що се не правда. З гори значаючу, що я рад помилитись. Все що до тепер зроблено в Канаді і Злучених Державах серед "українського загалу" в справі поміч голодуючому населенню України і в справі поміч найбільшим ворогам працюючого населення України — говорити само за себе. Хто прослїдить покітвання в робітничих часописях, той побачить, що помагають голодуючим тільки робітники, тільки робітничі організації, а в Канаді ще й свідоміша частина бідних фермерів. Сю поміч голодуючим дають тільки свідомі працюючі маси, передові елементи "українського загалу". Ті елементи самі є найбільшійшими. А ті, що зложили в Канаді десятки тисяч доларів на ріжні "патріотичні справи", та Смаль-Стоцьких, Федаків, на сироти Івасів, зложили просто самі не значаючи для кого і на що; ті що зложили в Злучених Державах сто тисяч доларів для віденського лєданю — ті елементи нічого не дали голодуючому населенню України і то не дали з "любови до України".

Вина в сїм не їх, але тих, кому вони вірять і хто на них має вплив. Найбільша вина в сїм їх духовних провідників, українських чорноришників з ріжних сект. Політичні лідери збанкротовані і їм загал вже не довіряє. Попам також не довіряє, але вони мають в своїх руках силу бога. Нею вони орудують, нею вони залюють карою непослушних і сумніваючих ся і милують беззасовесних покірних рабів своїх.

І коли ріжні неукраїнські церковні секти заняли ся в церквах збіркою поміч голодуючим, то українські церковники остали глухими і нічим на розлучану просьбу о поміч голодуючого українського населення. В Канаді англійські церковні організації збирали в церквах жертви. Хто докаже хоч один примір, що десь в українській церкві в Канаді, або в Злучених Державах чи то в греко-католицькій, чи православної, чи в греко-православної, чи в прєсвитеріанській закнчав піп віруючого складаючи жертви на поміч голодуючим? Такого не робило ся.

Українська буржуазія у Відні і в Галичині, бачучи що наліть буржуазія інших країв розпочала акцію поміч голодуючим, якось неначе ради причинності сформувала комітет і видала відозви. Хоч записно огледала ся, але добре й то. Сї відозви передрукували американські і канадійські українські чорносотенні газети. Ми зразу сказали, що се є лицємірство, бо бачили нічого. Вказуючи на се як на лицємірство, ми ради були помилитись. Але... на жаль, ми були і осталися праві. Передрукувавши відозви львівського і віденського комітетів, українські попіські газети в Канаді і Злучених Державах на тім і заморозили всю справу. А отримані від представника Укр. Чер. Хреста в Берліні страшні фотографії з голодуючих місцевостей України, вони зужили на агітацію проти радянської влади, а тим самим і проти акції поміч голодуючим, яку ведуть тут робітничі маси.

Коли ми візьмемо економічний стан "українського загалу" в Канаді і Злучених Державах, то він є далеко ліпший від економічного стану такого самого "загалу" в Сх. Галичині. Однак там, як се видно з газети "Земля і Воля", на заклик о поміч голодуючим відкликнули ся широкі маси.

"Акція допомоги "Голодній Україні" стрінула ся з великим заінтересованем в цілому краю. Ні перепони, ні переслїдування нікого не злякали і з усіх усюдів пливуть обильні жертви. Ще ні одна акція не закінчила ся так колосальним успіхом, ні одна збірка не виказала таких сум, як остання. Испит політичної зрілості випав на причуд гарно". (Земля і Воля, 16. липня.)

Нема сумніву в тім, що сю акцію зібрки в Галичині веде трудове населенє міста і села, а чорна сотня, головні чорноришники і там є проти поміч. Се видно тако з того самого числа львівської "Землі і Воля". Там ми читаємо, що парох чєла Студинки в калузькому повіті о. Михайло Чорнега висказав ся проти акції поміч голодуючим, закликаючи давати ліпше емігрантам (баронам Василькам та Смаль-Стоцьким), "бо се єдині справжні українці — а там (на Україні) сама сволоч".

"Земля і Воля", подаючи се, дивуєть ся, що "се говорить чєловєк з великими претенсіями до інтелігенції і провідництва. Після його слів на Україні сама сволоч. Отже ті профєсори, робітники і всі ті, що тоді й бєсі, приміраючі з голоду, одначє з повною посвятою працюють, се сволоч?"

Таке питає ставить і дивуєть ся "Земля і Воля". А ми вже навіть не дивуємо ся. Ми в Канаді до сего вже привикли, дая нас се вже буденщина: Чи один раз читали ми "високоінтелігентні" насьмішки в "Українськїм Голосі", органі учителя і греко-православня, на українських робітників, які устроювали ріжні підприємства на поміч голодуючим України? Гопак для голодуючих, бенкет і голуючий і т. п. Таке виписувало "Укр. Голос" і інші чорносотенні віннігєські газети. Навіть після поміщення на своїх шпальтах відозв віденського і львівського комітетів, сї газети і ті організації, які около них гуртують ся, ведуть ворожу акцію поміч голодуючим України.

Коли КПЛР.У. при Укр. Роб. Дємі в Вінніпегу устроював пікнік, чистий дохід з котрого був призначений на голодуючих, то "патріотичні" організації і собі того самого дня устроювали пікніки, не дивлячись на те, що Комітет просив їх не устроювати в той день пікніки. Се є свідомий саботаж, свідоме перешкоджанє акції поміч голодуючим на Радянській Україні. І ті, що се робили і роблять, не дивлячись, що вони співають "душу й тіло ми положим", є також той думки, що "там сама сволоч". І се кажуть не тільки попи, але і всі "інтелігентно"-чорносотенна братія. Лише деякі попи є більше отвертими в своїх висловах. І кажуть вони се не тільки на адресу працюючих мас, але і на адресу всіх-тїх профєсорів та письменників, які працюють на Україні на культурнім полі і навіть на адресу тих петлюрівських дипломатів, що почали змінювати свої віхи та вертєти до праці на Україні.

Однєкий на еміграції петлюрівський "безпартійний" двитижневик "Нова Україна", в яком злучились чорносотенні від М. Сріблянського і Русової починаючи а В. Левинським кінчаючи, пише, що зміна віх для України значить "зраду своєї нації... Український перевертєць-зрадник не знає в людській мові аргументів на користь своєї зради: се виключено".

Ось якою "дипломатичною" мовою говорить високовчена інтелігенція (М. Сріблянський) на адресу тих, що в ся найкритичнїшу хвилю рішили вернути з еміграції на Україну до роботи. Українські попи не знають такої "дипломатичної" мови, і вони на адресу тих людей кажуть просто — "сволоч".

"Земля і Воля" віддає сїх людей "під осуд цілого громадянства". Ми віддаємо їх під осуд всіх працюючих, під осуд тих, хто дійсно любить український працюючий народ, хто жєне його горем і його радостями — під осуд українського пролетаріату і бідного сєлянства. Волинєць.

ПРОДАЖНІ ДУШІ.

Вся українська попісько-буржуазна прєса в Канаді відзначає ся тим, що є продажна. Се значить, що вона, служить тому, хто на її істнованє дає гроші. Сї слова не є сказані на вітер, для пушення лише пустої фрази, але мають під собою реальну основу. Кождий, що хоч трошка інтерєсуєть ся політичним житєм українського населення в Канаді, про се дуже добре знає.

Бо візьмїм лише за порядком кожду українську буржуазну газету в Канаді, а побачимо, що так воно є, а не іннакше. Так звана українська газета "Канадійський Ранок" видаєть ся англійською-протестантською місією для навертєня України на "правдую віру" і роблення з них "добрих Канадійців". "Канадійський Українець" видаєть ся французькими католицькими попами для задержування Українців при римо-католицькій церкві. "Канадійський Фермер" хоч і має свого одного влєстєтеля, від ряду літ є явним органом ліберальної партії; а що кожда буржуазна політична партія деякі свої органи видає сама, а деякі фінансує і контролює їх політичний напрям, то і орган ліберальної партії в українській мові треба вважати за такий, що видаєть ся або піддержуєт ся ліберальною партією.

Крім сїх трєх газет, які мають виразну марку церковної чи партійної приналежності, є ще одна газета, яка завісгди претендувала на независимість в політичній житю. Сею газетою є "Український Голос". Він однокий завісгди бив ся в груди, що не служить ні ліберальній, ні консервативній партії. Правда, "Укр. Голос" є органом т. зв. свєстунівської церкви, алеває кождому відомо, що такої церкви в дійсности в Канаді нема і тимсамим "Укр. Голос" не може одержати від неї на свое істнованє грошей. Отже "Укр. Голос" мусить остати "независимим".

А щож ми бачимо на ділі? На ділі бачимо те, що "У. Г." помимо своїх вічних заяв, що не служить ні ліберальній, ні консервативній партії, — в дійсности завісгди служив як не одній, то другій капіталістичній партії. Залежало від того, котра партія більше заплатила. Він був отже независимим не в політиці, але в продаваню себе капіталістичним партіям. Розумієть ся, що кожду передвєрбучу орієнтацію в сторону котроїсь буржуазної партії "У. Г." закривав якоюсь "національною справою", як прим. справою двомовних шкіль і т. п.

Однак се не змінює сути річи і факт остає фактом, що "У. Г." завісгди вислугував ся буржуазним партіям.

З появою в Канаді нової буржуазної партії — прогрєсивної, "У. Г." стає по стороні сєї партії. Чому? А по просто тому, що, як пише сам "У. Г.", ся партія ще не скомпромїтована. Обидві старі буржуазні партії мають вже за собою дуже славу минувшину і тримати з ними було би аж надто очевидним доказом продажности. А так нова партія хай буде і найгірша, але що вона не мала ще чаєу себе скомпромїтувати, то треба за гроші дурити нею людий. Так виходить після писання самого "Укр. Голосу".

Що вислугуване ся "У. Г." прогрєсивній партії добре йому поплатуєть ся, або иншими словами сказати — прогрєсивна партія держить при житю сю продажну газету, про се найкращє свідчать слїдуєчі факти.

Перед доміняльними виборами минушого року "У. Г." більше як цілий рік стало містив на 1. стороні ріжні покликки до передплатників о поміч, а декотрі з них були друковані такими великими буквами, яких уживаєть ся до наголовків. Колиж прийшли доміняльні вибори і в "У. Г." появили ся на цілу сторону передвєрбучі агітаційні відозви прогрєсивної партії (були й менші оголошеня інших буржуазних партій), від тоді "У. Г." затих з покликками до читачів о поміч. Значить, передплатники за цілий рік не дали "У. Г." такої поміч, яку дала йому за один раз буржуазна прогрєсивна партія.

Сєго-ж року, "У. Г." вичерпавши "зароблені" перед то-ріжними виборами гроші, знова опинив ся на лєді. І знова доспівали ся в кождім числі на 1-ій стороні лєменти до читачів за грішми, нерознавичайно дивачкі, однак всі вони були, як і минушого року, безуспїшні. І сталося вкїнци таке диво, що "У. Г." одної сєреди, зглядно одного вітєртка, не вишїшов зовсім. Всі в Вінніпегу заговорили тоді, що "У. Г." прийшов вже кінець. Минув вітєрок — "У. Г." нема, минула сєреда — "У. Г." нема, минули чєтер і п'ятниця — а "У. Г." нема, аж нарешті він появив ся в суботу і то на 4 сторони. Ті, що знають дещо про господарку в "У. Г.", пояснювали сєй факт тим, що "У. Г." найшов ся в такім безвихіднім положєнню, що не мав за що видати одного числа.

Так прийшло було круто "У. Г." пару місяців тому назад, коли він в кождім числі містив на першій стороні товстим друком дивовижні дєлі до передплатників за помічю. А нині, коли в Манїтєбі знов відбули ся вибори, підчас котрих "У. Г." робив за прогрєсивною партією, на першій стороні "У. Г." не побачите ніякої відозви до передплатників за помічю.

Отєді два наведені факти найкращє свідчать, за чї гроші видаєть ся "У. Г." в двох послїдних роках — за гроші передплатників, чи за гроші прогрєсивної партії, в якої рядах є такі люди, як мїлїонер Ешдан і йому подібні панове.

Може дєхто подумати, що прогрєсивна або фермерсько-прогрєсивна партія не є капіталістичною партією в такім самім розуміню, як ліберальна і консервативна партія. Хто так думає, той грубо милить ся. Нам треба послухати, що кажуть про фермерсько-прогрєсивну партію самі консерватисти.

По виборих в Манїтєбі визначна консервативна газета "The Ottawa Journal" писала, що вислїд виборів в Манїтєбі випав добре і нема чого боїти ся прогрєсивного правління. "Фермерське правителство в Онтєрію, писала ся газета, хоч не зробило нічого особливо доброго, але не зробило і нічого особливо злого (читай: для капіталістичної класи). Не зауважили ми також нічого особливо радикального в фермерському правліню в Алберті". Далше ся газета пише, що фермері "помимо радикальних точок в своїй платформі, є в дійсности консервативними в серці". І тому Манїтєба (буржуазна) не має причини боїти ся фермерського правителства.

Так пише буржуазна консервативна газета з нагоди побїди фермерської партії в Манїтєбі. Значить, сама буржуазія признає, що фермерсько-прогрєсивне правителство в Манїтєбі не підє проти буржуазії, а буде її вірно служити.

ПРОФСПІЛКИ В РАДЯНСЬКИХ ДЕРЖАВАХ І НОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА.

(Корєспондєнція до "Українських Робітничих Вістей".)

(Довіщенє.)

Поганє положєнє народного господарства Радянських держав, спричинєне головно бльокадою, викликало вже літом 1920 р. думки про зміну економічної політики. В 1920 р. ухвалєно уділювати концєсії заграничним капіталістам, скоро теж заведено продподаток. Концєсії, котрі мало ся поробити заграничними капіталови скріпили капіталістичні тендеції серед дрібно-промислових в сємих Радянських державах, у котрих вони і підчас горожанської війни не цілком шєзли були. А клєсова боротьба не шєзла була і в Радянських державах. Вона виявилась в боротьбі червоної армії проти контрреволюції і в боротьбі між дрібно буржуазією і пролетаріатом. Сєлянство хоч політично мало освєченє мало сильний вплив на державу завдяки своїй економічній силі.

Вони ніколи не позбулось своїх індивідуалістичних тендецій. Тому теж Радянськє держава, бачучи, що помічи сїєї сторони захїдно європейського пролетаріату не получать скоро, були примушені поробити концєсії і сумову рїдному капіталови-згодитись на приватну ініціативу. Визнано отже свєбодну торговлю, ввєрєдновано нечїнні підприємцї і заводи, допущєно отже заграничних і своїх рїдних капіталістів до товарової продукції, утворєно трєсти. Однак найважнїший орган економічного житя залїшено і далше в руках самої держави.

НОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА І ПРОФСПІЛКИ.

Для з'ясування відношеня профспілок до Радянського уряду в період Нєп'у мусимо передовсім ще раз підчеркнути цілі і завдання профспілок. Як ми вже вище зазначили, включєно пролетарським органам, що організують робітників для боротьби пролетаріату

проти буржуазії. Радянська держава є ділом робітничої клєси і має такі самі завдання як робітнича клєса. Тому теж профспілки являють ся важним чинником Радянської держави. Однак і пролетарська держава не є незміною. І її структура зависима від соціальної структури краю та від внутрішніх і міжнародних відносин. І в Р.С.Ф.С.Р. знаходимо ріжні дефекти і бюрократизм, проти яких профспілки мусять боротись всіма засобами, котрими вони розпоряджають ся, хочби навіть при допомозі страйку. Но ся боротьба не звернена проти держави, лише проти її органів, що грїшать проти засад самої держави.

Капіталістичні відносини, які по часті знова віджили в Р.С.Ф.С.Р. примушують профспілки в великій мірі користатись старими засобами, котрими борять ся профспілки в других краях. Но всеж такі відносини, серед котрих застосовуєт ся засоби пролетаріату в Радянських державах зовсім инші від відносин в капіталістичних державах. Там держава боронить принцип "свєбодної праці", тобто держава боронить страйколомів в боротьбі підприємців проти робітників. Тут державний апарат створений робітниками для робітників, і тому то і держава боронить робітника проти підприємця. Однак мисмо сєго профспілки мусять бути готові і на се, що вони будуть змушені користатись всіма можливими засобами для переведеня своїх цілей. Тому теж між ними засобами знаходимо і страйк, котрого ніколи офіційно в Радянських державах не заборонєно. Однак і ясно, що в інтерєсі пролетарської держави, котрої народне господарство так зруйновано, профспілки користати будуть з сєго засобу, що має так великі наслідки для самого господарства, лише в дуже важних випадках.

За часів горожанської війни профспілки в Радянських державах виконували деякі функції уряду, котий вони ніколи не були органами сєго-ж уряду. Так то вони регулювали заробітну платню; папки і т. п.

На питанє добору своїх члєнів профспілки не звернули особливий уваги. Сам факт, що профспілки установили умови праці для всіх робітників сприяв, що всі робітники записались в члєни. Не було ніякого закону котрим би їх до сего примусило. Очевидно се мало і ліхї сторони, так як і сї ліхї сторони єще нині виявляють ся при наших акціях на захаді, коли члєни профспілок, що з ними ідеїно не звязані, зривають солідарність і унеможливають робітникам далше успішне ведєнє розпочатої акції.

Нова ситуація, що поставила профспілки перед новими завданнями, які вони мусять сповнити, иншим, відмінним шляхом як доси, котра на профспілки накладає обовязок охорони праці і зняла з них ряд завдань чи то продовольчих чи воєнних і т. п., вимагає великої активності і самостійності від кождого члєна профспілок. Тому теж і доборови члєнів присвячуєть ся тепєр більшє увагу.

Однак нова ситуація, як ми вже вище зазначили, не сприячила зовсім неутраїтєтєту профспілок супроти Радянської держави, навпаки Радянська держава, сє держава робітників, що повстала боротьбою і самим-жє профспілок. І тому то профспілки возмуть і далше участь у всіх органах, котрі регулюють Радянське господарство, вони теж возмуть і далше участь у всяких акціях Радянських Держав, та коли зяйде потреба, переїмуть ла себе знова чи то продовольчі чи воєні чи инші завдання.

Між профспілками а Радянською державою нема суперечностей, навіть тоді, коли вона під впливом свого рїдного чи чужого капіталу примушена зробити сєму концєсії. Рад. держави се пролетарські держави, їхні концєсії, се концєсії ухвалєні робітниками, а чєйже профспілки не можуть виступати проти своїх клєсових товаришів.

(Продовженє на 4-ій сторони.)